

تعریف جرم سیاسی

نویسنده: جمال الدین تازار

اصر میناچی . حقوقدان و فعال سیاسی

بهترین تعریفی که از جرم سیاسی شده است در حقوق جزای اینالیاست: هر جرمی که به منافع سیاسی حکومت یا به حقوق سیاسی اشخاص لطمه وارد آورد، جرم سیاسی محسوب می‌شود. همین‌طور جرم عمومی که ارتکاب تمام یا یک قسمت آن منبعت از عللی باشد که جنبه سیاسی داشته باشد، در اعداد جرایم سیاسی قلمداد می‌شود. مزیت خاصه جرم سیاسی این است که افکار عمومی مرتکب را تا حدی از اغماض خود بهره‌مند می‌سازد، کمال مطلوب مجرمان سیاسی است که گاهی حتی جان خود را فدای آن می‌کنند و مخصوصاً انگیزه بی‌آلایش و بی‌غرضانه آنها که محرک تمامی اقدامات آنها به‌شمار می‌آید چنین اغماضی را ایجاد می‌کند. به همین جهت برای قضاوت مجرمیت و یا عدم مجرمیت آنها قانون اساسی تمام ملل دنیا یک هیات‌منصفه را پیش‌بینی کرده است کما اینکه طبق اصل هفتادونهم متمم قانون اساسی رسیدگی به جرایم سیاسی بدون هیچ استثنای در حضور هیات‌منصفه به عمل می‌آید .

الزام شرکت هیات‌منصفه برای این است که مجرمان سیاسی دستخوش امیال و اغراض قضایی که وابسته به دولت هستند؛ نشود.

مکانیسم محاکمه مجرمان سیاسی با حضور هیات‌منصفه به این نحو است که رییس دادگاه با ذکر دلایل پرونده جریان را به اطلاع هیات‌منصفه می‌رساند تا نسبت به مجرمیت متهم یا بی‌گناهی او اظهار عقیده کند. اگر هیات‌منصفه اظهار عقیده بر بی‌گناهی کند پرونده بسته می‌شود و چنانچه اظهارنظر بر مجرمیت او کرد، وظیفه قضات این است که گناه او را منطبق با قانون جزا کرده مجازات مقرر را معلوم کنند و چنانچه در تطبیق مجازات اشتباه کنند دیوانعالی کشور آن را نقض می‌کند.